

Statenvergadering d.d. 30 september 2026

Digitalisering duurzaam verankerd, gericht op de toekomst; Statenstuk 2026-36

Bijdrage van Erik-Jan Kreuze

Voorzitter,

AI bij de commissie hebben wij gepleit voor morele en ethische kaders rondom AI-gebruik. Daarom ook hartelijk dank aan GS voor de beantwoording van onze vragen over het huidige AI-beleid. Er zijn goede stappen gezet. Het uitgangspunt dat de mens verantwoordelijk blijft, is belangrijk. Maar voor het CDA is dat nog niet het eindpunt. Juist bij vergunningverlening, subsidies en andere besluiten die inwoners en ondernemers rechtstreeks raken, moeten we weten wie uiteindelijk verantwoordelijk is. AI mag ondersteunen, maar verantwoordelijkheid mag niet vervagen. Toch nog een vraag naar uw uitgangspunten en 3 praktische vragen inzake de waarborgen rondom AI-gebruik.

Daarom vragen wij nogmaals aan GS:

1. Welke moreel-ethische uitgangspunten hanteert de provincie, naast de wettelijke regels, en hoe worden deze vooraf en achteraf getoetst?
2. En 3 praktische kwesties die we in het huidige beleid minder duidelijk naar voren kwamen:
 - I. hoe wordt concreet geborgd en aantoonbaar gemaakt dat een natuurlijk persoon de beslissing neemt,
 - II. AI-bijdragen traceerbaar zijn en
 - III. de uitkomst zelfstandig kan worden beoordeeld?

Want verantwoord digitaliseren betekent voor het CDA: vooruitgang benutten, maar altijd met de menselijke maat als kompas. AI en HI, we moeten AI combineren Human Intelligence.

Dan ons tweede punt: rendement is meer dan geld.

Digitalisering kan zorgen voor betere dienstverlening, minder fouten, snellere processen en meer toegankelijkheid voor inwoners en ondernemers. Maar hoe meten we juist die maatschappelijke opbrengsten? Welke concrete doelen stelt GS en hoe kunnen wij als Provinciale Staten controleren of we daadwerkelijk vooruitgaan? Mijn vraag aan GS is dan ook: hoe worden de niet-financiële effecten

van digitalisering, zoals toegankelijkheid, kwaliteit en vertrouwen, meetbaar gemaakt en periodiek aan PS gerapporteerd? In concerto wanneer vindt de nulmeting plaats?

Efficiency zal moeten worden behaald, ook omdat ter ondersteuning van AI nieuwe werkzaamheden zullen moeten worden gerealiseerd. Wij hebben de indruk vanuit GS gekregen dat zij zich daarvan ook goed bewust zijn. En ja 4,4 miljoen is serieus bedrag, maar het gaat naast om implementatie van AI ook om 'gewoon' noodzakelijke ICT-investeringen en kosten. En om kosten die al lang door de provincie worden gemaakt. Dus het is niet 4,4 miljoen extra. Wel wordt dit geld structureel geld.

AI en digitalisering bieden onze provincie grote kansen. Technologie moet wel ten dienste staan van de samenleving en van de mensen. Maar voor het CDA is vooruitgang niet alleen een kwestie van sneller, goedkoper of efficiënter.

Dat sluit aan bij waar het CDA voor staat: rentmeesterschap, verantwoordelijkheid en de menselijke maat. We willen de kansen van nieuwe technologie benutten, maar wel op een manier die vertrouwen verdient, die oog heeft voor de samenleving en waarbij niemand buiten de boot valt.